

Täysistunto

Keskiviikko 9.1.2019 klo 14.06—19.54

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 306/2018 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

15.01 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Seuraavaksi esittelen eduskunnalle lain tuloverolain 9 §:n muuttamisesta.

Tässä on kyse yksinkertaisesti rahastojen rahastoihin sijoittamisen helpottamisesta, eli tavoitteena on poistaa ulkomaalaisten pääomien saantiin liittyviä verotuksellisia esteitä ja lisätä pääomasijoitusalan kilpailukykyä Suomeen eli saada Suomeen ulkolaisia investointeja. Tämä ”rahastojen rahasto” kuulostaa monimutkaiselta, mutta se on rahasto, joka kerää varoja sekä yksityiseltä että julkiselta sektorilta ja edelleen sijoittaa niitä eri puolilla toimiviin rahastoihin. Tämä on hyvin yleisesti kansainvälisillä pääomamarkkinoilla käytetty menettely ja myös Suomessa käytetty menettely, ja meidän pitää olla tässä suhteessa kilpailukykyisiä.

Kyse on esteiden purkamisesta ja siitä, että pääomia saadaan Suomeen ja että Suomi on kilpailukykyinen. Kyse ei ole uusista veronkevennyksistä tai veroeduista vaan yksinkertaistamisesta ja Suomen houkuttelevuuden parantamisesta.

Puhemies Paula Risikko: Sitten mennään puhujalistalle.

15.02 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Tällä esityksellä muutettaisiin suomalaisiin kommandiittiyhtiömuotoisiin pääomasijoitusrahastoihin sijoittavien ulkomaisten pääomasijoitusrahastojen eli rahastojen rahastojen verokohtelua.

Suomella on ollut ilo ja onni olla ihan Euroopan ellei maailman kärkiluokkaa viime vuosina sijoituksissa startup-yrityksiin, ja tätä kehitystä on syytä pitää yllä ja vauhdittaa. Näin ollen jos on olemassa jokin tapa ja jokin menettely, joka estää sijoittamasta suomalaisiin yhtiöihin, täytyy tietyn veropurismin ohella myöskin tutkia, ovatko nämä tällaiset menettelyt välttämättömiä, ja pohtia sitten, että jos aiheutettu haitta verojärjestelmän kokonaislogiikalle on siedettävä, niin silloin on syytä muuttaa lainsäädäntöä, ja tästä on mielestäni tällä kertaa kysymys.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2018 vp

Tällä esityksellä ei olisi olennaisia vaikutuksia verotuloihin, sillä rahastojen rahasto -rakenteita on vältetty tämän nykyisen verokohtelun vuoksi. Sillä saattaa olla vaikutusta suomalaisten yritysten pääomansaantiin, nimenomaan myönteisiä vaikutuksia. Toisaalta on syytä muistaa, että verotuksen vaikutus investointeihin ylisummaan on kohtalaisen pieni, eikä esitys suoraan vaikuta verokohteluun, sillä aiemmin vastaavan verokohtelun on saanut toisenlaisella sijoitusrakenteella, mutta toisaalta meillä ei ole mitään syytä yllyttää tai suorastaan pakottaa tekemään monimutkaisia sijoitushärveleitä vain sen tähden, että lainsäädäntö siihen pakottaa. Siksi esitystä voidaan pitää kannatettavana, koska se muuttaa sijoitusten verokohtelua tasapuolisemmaksi eikä erityisen olennaisesti puhko veropohjaa.

Kuitenkin on syytä ehkä nostaa tässäkin yhteydessä vähän laajempi kysymys siitä, minäkalainen veropohjan vuoto liittyy sijoitusrahastoihin yleensä ja myöskin pääomasijoitusrahastoihin. Valtaosa pääomarahastojen sijoituksistahan on tehty kiinteistösijoituksiin, eikä näistä sijoituksista usein makseta veroa Suomeen, kun kyseessä on institutionaalinen sijoittaja. Siksi pääomasijoitusrahastoista kertyvää veropohjaa voisi tiivistää laajentamalla ulkomaisten institutionaalisten sijoittajien verovelvollisuutta Suomesta kertyvistä tuloista vastaavasti kuin sijoitusrahastojen kohdalla, mikä liittyy hallituksen esitykseen 308/2018.

Tämän vuoden tukkiminen on täysin olennaista ja keskeinen osa SDP:n vero-ohjelmaa ja vaihtoehtobudjettia, joten nostan esille nämä kolme keskeistä ehdotusta: 1) Osinkojen lähdevero ulkomaisille ja muille verovapaille yhteisöille — joihin edustaja Tavio tuossa jo aikaisemmin viittasikin. 2) Kiinteistösijoitusten tuottojen verotus Suomessa. 3) Lähdevero verokeitaisiin maksetuille koroille.

Ensinnä tämä lähdevero institutionaalisten sijoittajien ja muiden osittain verovapaiden yhteisöjen osingoille:

Kuten tiedetään, ulkomaiset institutionaaliset sijoittajat eivät maksa Suomeen veroa tällä kertyneistä osingoista myöskään silloin, kun sijoitus tehdään pääomasijoitusrahaston kautta. Tuottoja ei voida verottaa myöhemminkään, sillä ulkomaisten rahastojen edunsaajat eivät yleensä asu Suomessa. Kyse on merkittävästä asiasta, sillä ulkomaiset institutionaaliset sijoittajat omistavat noin puolet Helsingin pörssin osakkeiden arvosta, ja nämä ovat hyötynneet täysimääräisesti esimerkiksi yhteisöveron alennuksesta, kun vastaavasti siten piensijoittajien osinkoverotusta tällöin kiristettiin.

Aalto-yliopiston apulaisprofessori Tomi Viitala esitti ulkomaalaisille rahastoille ja muille osinkoveroista vapautetuille yhteisöille maltillista noin viiden prosentin osinkoveroa, joka olisi lopullinen lähdevero. Olemme arvioineet sen professori Viitalan käyttämän laskukaavan mukaan tuottavan valtiolle noin 400 miljoonan euron verotulot. Arviohaarukka on 250:stä noin 500 miljoonaan. Saksassa vastaava vero on 15 prosenttia, ja se saattaa rahastosijoitukset tasapuolisempaan asemaan suorien osakesijoitusten kanssa. Näin ollen tällainen ratkaisu sovitettuna kaikkiin rahastoihin tasapuolisesti olisi myöskin valtiontaloudellisesti julkisen talouden osalta hyödyllisempi kuin moni muu vaihtoehto ja lisäksi se mahdollistaisi hyvän veropolitiikan periaatteiden mukaisesti sen, että esimerkiksi piensijoittajien maksamaa osinkoveroa voitaisiin vastaavasti alentaa nykyisestä 25,5 prosentista esimerkiksi lähemmäs 20:tä prosenttia.

Kiinteistösijoittamisen veropohjan tiivistämiseen ja verokeitaisiin maksettujen korkojen lähdeveroon palaan sitten tarvittaessa myöhemmin.

15.08 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Tämä on sikäli hyvää lainsäädäntöä, että tällä mahdollistetaan ulkomailta suomalaisiin yhtiöihin sijoittaminen ja näin sen kasvu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 138/2018 vp

Tähän astihan on ollut sillä tavalla, että meillä pääsääntöisesti esimerkiksi eläkeyhtiöt ja muutkin isot sijoittajat hajauttavat omat sijoituksensa niin, että työkalut ovat maailmanlaajuisesti käytössä ja näin se sijoittajan tulevaisuus turvataan sillä tavalla, etteivät yhden maan riskit kumuloituisi siinä yhdelle sijoittajalle. Mutta sitten ulkomailta Suomeen olevilla sijoituksilla on tällaisia esteitä, kuten esimerkiksi se, että kun Suomessa on suurin osa näistä pääomasijoitusyhtiörahastoista kommandiittimuotoisia, niin niitten kautta, rahastojen rahastojen kautta, ei ole voitu sitten tehdä sijoituksia suomalaisiin yhtiöihin ja sen takia sitä rahoitusta ei sitä kautta ole saatu.

Tämä parantaa kyllä sitä mahdollisuutta, koska tosiaan, niin kuin täällä tuli esille, suomalaisiin yrityksiin, varsinkin tällaisiin kasvuyrityksiin, ollaan hyvin mielellään sijoittamassa, vaikka sitten tuolta idästä tai lännestä. Tämä on just tähän ajankohtaan sopivaa lainsäädäntöä. — Kiitos.

15.09 Antti Kurvinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä käsittelyssä oleva esitys helpottaa ulkomaisten pääomien saamista Suomeen ja investointeja Suomeen ja sitä kautta meidän pääomamarkkinoidemme kehitystä ja sitä kautta uusien työpaikkojen syntymistä Suomeen ja kansantaloutemme vaurastumista, jotenka se on oikein myönteinen asia ja sitä on helppo tukea. Toivottavasti se saadaan vielä valiokunnista eteenpäin tässä kiireisen kevään aikana.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.